

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Veileder for søknad om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Landbasert industri

TA
3006
2012

Forord

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) mottar og behandler hvert år et betydelig antall søknader om tillatelse – eller endring av tillatelse – til virksomhet etter forurensningsloven for landbasert industri.

Vi ønsker med denne veilederen å sikre at industrien gir den informasjonen vi trenger for å behandle søknadene og for å effektivisere vårt arbeid – og derved korte ned saksbehandlingstiden. Forhåpentligvis vil den også lette arbeidet for søkerne. Vi understreker at bedriften har et selvstendig ansvar for å gi fullstendige opplysninger og vurdere hva som er relevant for deres aktiviteter.

Søkeren må redegjøre for det enkelte punkt i veilederen i den utstrekning det har relevans for virksomheten. Ved søknad om endring av tillatelse er det tilstrekkelig at søknaden inneholder opplysninger om endringene og hvilke miljøkonsekvenser de kan ha.

Veilederen gir i liten grad informasjon om krav stilt i forskrifter. Regelhjelp.no gir opplysninger om krav og regler innenfor helse, miljø og sikkerhet for virksomheter. Noen typer virksomhet er regulert i [forurensingsforskriftens del 7](#) på en slik måte at de ikke trenger en særskilt tillatelse.

Virksomheter som er kvotepliktig etter klimakvoteregelverket må ha særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser. Elektronisk søknadsskjema og veiledning til de enkelte postene i skjemaet finnes på klif.no. Dette behandles derfor ikke i veilederen her.

Signe Nåmdal, avdelingsdirektør
Oslo, desember 2012

Innhold

Forord	1
Rettslig grunnlag og Klifs behov for opplysninger	3
Saksgang og saksbehandlingstid	4
1. Sammendrag av søknaden	5
2. Informasjon om virksomheten	5
3. Beskrivelse av produksjonsforhold og utslippsforhold	6
4. Utslipp til vann	7
5. Utslipp til luft	8
6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter	9
7. Kjemikalier og substitusjon	10
8. Støy	11
9. Energi	12
10. Avfall	12
11. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	14
Vedlegg 1. Informasjon om virksomheten	15
Vedlegg 2. Utslipp til vann	16
Vedlegg 3. Utslipp til luft.....	17

Rettslig grunnlag og Klifs behov for opplysninger

I utgangspunktet er forurensning forbudt med mindre en har en særskilt hjemmel, enten i lovens egne bestemmelser, i forskrift eller i enkelttillatelse. Dette følger av [forurensningsloven](#) § 7 første ledd:

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.

Forurensningsloven § 8 unntar fra forbudet vanlig forurensning fra næringer som fiske, jordbruk, skogbruk med mer og diverse bygninger. Det samme gjelder forurensning som ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper. Lovens § 9 gir forurensningsmyndigheten anledning til bl.a. å gi forskrifter som lovliggjør forurensende virksomheter på nærmere vilkår.

Forurensende virksomheter som ikke er omfattet av unntakene i forurensningsloven § 8 eller er lovliggjort gjennom forskrift etter § 9, må ha særskilt tillatelse etter § 11.

Alle forskrifter er tilgjengelig på www.lovdato.no, og nærmere veiledning om reglene som gjelder for de enkelte bransjer finnes på www.regelhjelp.no.

Klif kan etter søknad gi tillatelse etter forurensningsloven § 11 til virksomhet som kan medføre forurensning. Vi fastsetter da vilkår etter forurensningsloven § 16 som må overholdes for at virksomheten skal være lovlig. (I tillegg må naturligvis annen lovgivning og forskrifter som gjelder for virksomheten overholdes.) Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og hvilke vilkår som eventuelt skal settes, har Klif et vidt skjønn. Det følger av forurensningslovens § 11 femte ledd at Klif skal legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. De forurensningsmessige hensyn skal selvsagt tillegges stor vekt, men også andre miljøulempene og faktorer som sysselsetting og økonomi kan få betydning for avgjørelsen.

Vi skal også legge vekt på prinsippene i [naturmangfoldloven](#) §§ 8 til 12 ved vår skjønnsutøvelse dersom virksomheten berører naturmangfoldet. Det betyr at Klif må ha tilstrekkelig informasjon om hvordan et planlagt tiltak kan påvirke naturmangfoldet.

Dersom en virksomhet har utslipp til vann, vil kravene i [vannforskriften](#) ha betydning for om vi kan gi tillatelse og hvilke vilkår vi skal sette. Klif vil i disse tilfellene ha behov for en redegjørelse for kjemisk og økologisk tilstand i resipienten, samt for hvordan utslippet kan forventes å påvirke situasjonen i resipienten og i en eventuell innblandingssone.

I en tillatelse vil Klif sette vilkår bl.a. om grenser for tillatt utslipp fra virksomheten. Vi har derfor behov for grundig informasjon om utslippsforhold og om miljøet som vil påvirkes av utslippene. Vi vil på grunnlag av innsendt informasjon foreta en helhetlig vurdering av hvilke krav som skal stilles og hvilke utslippskomponenter som skal reguleres gjennom uttrykkelig fastsatte utslippsgrenser.

Klif vil også ofte kunne sette rammer for produksjonen, som for eksempel mengde produsert eller deponert per år. Vi stiller normalt generelle krav til drift av virksomheten og konkrete krav til bl.a. utslipp til luft og vann og av støy. Ved fastsettelsen av grensene skal vi ta hensyn til situasjonen i omgivelsene, mulige miljøeffekter og forventet utslippsnivå ved bruk av "beste tilgjengelige teknikker" (BAT).

For virksomheter som omfattes av forurensningsforskriften [kapittel 36 vedlegg 1](#), er det særskilte regler for hvor strenge krav Klif må stille. Egne veiledningsdokumenter fra EU ([BAT reference document, BREF](#)) og såkalte "BAT-konklusjoner" i disse dokumentene fastlegger BAT for forskjellige bransjer. Utslippsnivåene som er beskrevet i BAT-konklusjonene (såkalte BAT Associated Emission Levels, BAT AEL) skal som hovedregel danne et tak for de utslippsgrensene Klif kan fastsette. Vi kan bare i særlige tilfeller gjøre unntak fra dette og fastsette mindre strenge utslippsgrenser. I søknaden må det redegjøres for teknologivalg og forventede utslippsnivåer vurdert opp mot disse veiledningsdokumentene.

Klif legger vekt på virksomhetenes behov for å kunne innrette seg etter den tillatelse som er gitt. Samtidig kan det være behov for å gjøre endringer i denne. Dels kan det være at f. eks. ny miljøkunnskap eller utviklingen m.h.t. hvilke utslippsbegrensninger som er teknisk og økonomisk mulig, tilsier at vilkårene i tillatelsen endres. Dels kan det være at virksomheten søker om endring i tillatelsen med utgangspunkt i egne behov.

Saksgang og saksbehandlingstid

Klif behandler søknader om tillatelse til forurensende virksomhet etter reglene i [forurensningsforskriften kapittel 36](#), og saksbehandlingen følger for øvrig forvaltningsloven. De samme saksbehandlingsreglene gjelder også for søknader om endring av en tillatelse.

De som kan anses som parter i saken, skal alltid få direkte varsel med opplysninger om søknaden, mulighet for gjennomsyn av dokumentene og frist for å uttale seg. Det samme gjelder berørte offentlige myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser vedtaket angår og andre som kan bli særlig berørt. I en del tilfeller må søknaden i tillegg sendes på "høring". Det innebærer at *allmennheten* blir varslet ved at søknaden blir kunngjort på klif.no, gjennom Norsk lysingsblad og de to mest leste lokalavisene i området der virksomheten er lokalisert. Søknadsdokumentene ligger da til offentlig gjennomsyn i kommunen og er tilgjengelige på Klif.no. Allmennheten får anledning til å uttale seg innen en fastsatt frist (som hovedregel minst 4 uker). Slik høring må gjennomføres der den omsøkte virksomheten omfattes av vedlegg I til forurensningsforskriften kapittel 36. Det samme gjelder andre saker som kan ha vesentlig betydning for en ubestemt krets av personer. Kunngjøringsteksten vil bli oversendt bedriften for kommentar før den sendes ut fra oss. Vi vil samtidig opplyse om forventet gebyrsats for saksbehandlingen jf. [forurensningsforskriftens kapittel 39](#). Vi sender eventuelle høringsuttalelser til søker for kommentar.

Det tar normalt 6 – 9 måneder fra vi har mottatt en fullstendig søknad til den er ferdigbehandlet, dvs. til vi treffer vedtaket. Ved søknad om mindre endringer i en tillatelse, kan behandlingstiden bli kortere. Vi sender over et utkast til søkeren før vedtaket blir truffet. Når vedtaket er truffet, sender vi dette til søkeren. De som fikk direkte varsel om søknaden samt andre som har uttalt seg, får tilsendt kopi av vedtaket.

Større tiltak må ofte konsekvensutredes, jf. [forskrift om konsekvensutredninger](#) og [forurensningslovens § 13](#). Saksbehandlingstiden kan da bli lengre. Søkeren bør i slike tilfeller ta kontakt direkte med Klif for å avklare dette. Klif vil være ansvarlig myndighet for konsekvensutredningen dersom tiltaket ikke medfører endringer av gjeldende planverk. I motsatt fall er planmyndigheten ansvarlig for konsekvensutredningen.

Innhold i søknad

---

1. Sammendrag av søknaden

Det er ønskelig med et kort sammendrag av søknadens innhold i starten av søknadsdokumentet. Det kan Klif bruke som utgangspunkt når vi lager kunngjøringsteksten. Det må gå klart frem av sammendraget hvilken virksomhet søknaden gjelder for, hva slags produksjon det dreier seg om, og hvilke utslipp og miljøeffekter som forventes.

2. Informasjon om virksomheten

Vi har laget en oversikt over hvilken bedriftsinformasjon og andre opplysninger vi trenger i forbindelse med varsling av særlig berørte og ved en eventuell høring. Den ligger som vedlegg 1 til denne veilederen. Bruk gjerne tabellene i vedlegget som mal når dere sender inn søknaden.

Det skal gå klart frem hvem som er ansvarlig for virksomheten som søknaden gjelder og hva det søkes om. I tillegg skal det oppgis minst én kontaktperson, med navn, tittel og kontaktinformasjon. Enkelte typer brev må fortsatt sendes med posten av juridiske årsaker. Dersom dere oppgir bedriftens e-postadresse (postmottak) som vi kan benytte til å sende dere elektroniske brev, kan likevel mye av kommunikasjonen mellom virksomheten og Klif være elektronisk.

Vi trenger også NACE-nummer ([Standard for næringsgruppering](#)), og bransje skal angis med kode og eventuelt forklarende tekst, for eksempel ”24.131 Produksjon av karbider”.

NOSE-nummer skal angis for alle bedrifter, med kode og eventuelt forklarende tekst. NOSE-nummeret er knyttet til en bestemt aktivitet, og en bedrift med flere forskjellige aktiviteter kan derfor ha flere NOSE-nummer. NOSE-nummer er beskrevet i [Klifs veileder til egenkontrollrapportering](#).

Kategori for virksomheten skal angis for bedrifter som omfattes av forurensingsforskriftens kapittel 36 [vedlegg 1](#). Den skal angis med nummer og eventuelt forklarende tekst, for eksempel ”2.5.a. Anlegg for produksjon av ikke-jern-metaller fra malm, konsentrater eller sekundærråstoffer ved hjelp av metallurgiske, kjemiske eller elektrolytiske prosesser”.

Alle sakens parter og andre som kan bli særlig berørt skal identifiseres, slik at de kan motta dirkede varsler eller ta del i en eventuell høring, jf. ovenfor om saksgang og saksbehandlingstid. Vi må derfor ha opplysninger om de nærmeste naboene, velforeninger og andre som vil kunne bli særlig berørt av den planlagte aktiviteten. For eksisterende virksomheter må også eventuelle klager på virksomheten vedlegges.

Den som søker må også redegjøre for oversiktsplaner og reguleringsplaner i området og for at tiltaket det søkes om ikke er i strid med planene. Dersom det er vernede områder, naturtyper, økosystemer eller arter (jf. [naturmangfoldloven](#), se Direktoratet for naturforvaltning sin [naturbase](#)) som kan påvirkes av virksomheten, må også slike opplysninger inngå i denne redegjørelsen.

Søknaden må gi en oversikt over anlegget med bilder, skisser, kart etc. der anleggets og utslippspunktene plassering går klart frem.

Søknaden må gi opplysninger om

- a. bedriften og adresser for varsling og eventuell høring (iht. tabeller i vedlegg 1).
- b. eventuelle klager og hvem klagerne er.
- c. aktuelle oversikts- eller reguleringsplaner. Kart som viser gjeldende plan samt anleggets og utslippspunktene plassering må vedlegges.
- d. hvorvidt virksomheten vil kunne påvirke vernede områder, naturtyper, økosystemer eller arter.
- e. hvilke vannområder som vil kunne påvirkes av eventuelle utslipp til vann.

3. Beskrivelse av produksjonsforhold og utslippsforhold

Søknaden må inneholde opplysninger om hva bedriften produserer og om produksjonsprosessen. Det kan gjøres under dette punktet. De forskjellige trinnene i produksjonen og hvilke teknikker som benyttes må forklares. Det er ofte nyttig å legge ved et flytskjema og vise til det når dere beskriver prosessen.

Dersom deler av produksjonen omfattes av [forurensningsforskriftens del 7. Krav til forebygging av forurensning fra visse virksomheter eller utslippskilder](#), skal likevel denne produksjonen beskrives under dette punktet.

Søknaden må beskrive:

- a. produksjonskapasitet og planlagt årlig produksjon
- b. årlig forbruk av råvarer og av innsatsstoffer som benyttes i slike mengder at det kan ha betydning for miljøet
- c. anlegg for energiproduksjon (type og mengde brensel/brensler og innfyrt effekt i MW)
- d. eventuelt eget deponi (deponiets beliggenhet, årlig fyllingsmengde (tonn), gjenværende fyllingsmengde (tonn) og når deponiet skal avsluttes (år))
- e. hvilke stoffer som slippes ut, også diffuse utslipp (mengder skal angis nærmere under punkt 4 Utslipp til vann og punkt 5 Utslipp til luft)
- f. prosessinterne tiltak for å redusere utslipp
- g. metoder og rensegrad på utstyr for rensing av utslipp
- h. tiltak mot variasjon i utslippet for eksempel pga. rengjøring og feiing
- i. andre tiltak for å forebygge eller begrense forurensningen fra virksomheten, for eksempel fra diffuse utslipp og fra lagring av råvarer/produkt
- j. prosessen og forventet spesifikt utslippsnivå må oppgis, og sammenliknes med hva som regnes som beste tilgjengelige teknikker (BAT). Bedrifter som er omfattet av forurensningsforskriftens kapittel 36 vedlegg 1 må vurdere sin produksjon i forhold til aktuelle [BAT referansedokumenter \(BREF\)](#) for bransjen eller for den aktuelle typen prosess. [Vedlegg 7 i Veilederen til egenkontrollrapportering for landbasert industri](#) gir en oversikt over stoffer som er sannsynlig å finne i utslipp fra ulike bransjer.

4. Utslipp til vann

De utslippskomponenter fra virksomheten som antas å ha størst miljømessig betydning, blir uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen. Tillatelsen vil inneholde grenser for utslipp over en kort periode (korttidsgrense) og over en lang periode, vanligvis ett år (langtidsgrense). Grensene fastsettes ut fra mulige miljøeffekter av komponenten, situasjonen i vannresipienten og hvilke utslippsnivåer som kan forventes oppnådd ved bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Korttidsgrensen fastsetter vi gjerne som utslippsmengde over en time, døgn eller uke med løpende midling over tidsperioden. Det er kun døgn med drift som skal inngå i beregningene.

De mest brukte utslippsgrensene er mengdegrense pr tidsenhet (for eksempel kg/døgn), konsentrasjonsgrense (for eksempel mg/l) og spesifikk grense (kg/produisert enhet).

Utslippsgrenser og midlingstider velges slik at de gir reell mulighet for kontroll og avpasses etter utslippenes virkemåte i resipienten og normale variasjoner i prosessutslippet.

Bedriften skal ha kontroll over sine utslipp. Kravene Klif stiller til utslippskontroll er nærmere forklart i faktaarket "[Forventninger til bedriftenes utslippskontroll](#)". Søknaden må inneholde opplysninger om hvilke målemetoder og eventuelle beregningsmetoder som planlegges brukt for de forskjellige komponentene og utslippspunktene.

Søknaden må inneholde informasjon om resipienten og hvilke effekter utslippene kan medføre. Det inkluderer informasjon om miljøtilstand, forventet innblandingssone slik dette er definert i [vannforskriften](#) og en vurdering av om utslippet kan forringe naturmangfoldet (jf. [naturmangfoldloven](#)). Noen opplysninger til hjelp når dere skal besvare spørsmålene om resipienten nedenfor finnes på [vann-nett](#). Dere kan også få veiledning ved å ta kontakt med Fylkesmannens miljøvernavdeling eller Klif. I de fleste tilfeller vil det være behov for spisskompetanse og derfor hjelp av en konsulent for å vurdere effektene av utslippet og beregning av innblandingssone.

Søknaden må beskrive:

- a. forventet utslipp og hvor store utslipp dere søker om. Dette gjelder for hvert utslippspunkt og for hver komponent. Benytt tabell i vedlegg 2.
- b. eventuelle variasjoner i utslippet, for eksempel fra satsvis produksjon, rengjøring, oppstart/nedkjøring eller vedlikehold av rensutstyr eller annet utstyr. Dersom utslippene fra rengjøringen avviker vesentlig fra vanlig prosessavløpsvann, må sammensetningen oppgis.
- c. hvordan utslippet skal måles/beregnes.
- d. for eventuelt utslipp av kjølevann: utslippspunkt, mengde, temperatur, bruk av begroingsmiddel eller andre kjemikalier.
- e. om det forventes utslipp av stoffer som er omfattet av den [norske prioritetslisten over miljøgifter](#), listen over [prioriterte stoffer og prioriterte farlige stoffer i vannforskriften vedlegg VIIIA](#), [kandidatlisten i REACH](#) eller [godkjenningsordningen i REACH](#). Det må i så fall opplyses om hvilke komponenter og hvilke mengder som vil bli sluppet ut.

- f. om utslipp av sanitærvløpsvann går til offentlig nett, separat avløpsledning eller sammen med prosessavløpsvann.
- g. eventuelt utslipp av oljeholdig avløpsvann fra verksteder e.l. Type olje og forventet konsentrasjon i avløpsvannet må oppgis.
- h. om overflateavrenning fra bedriftens områder kan medføre forurensning eller fare for forurensning
- i. utslippssted for avløpsvann. Hvis det er utslipp til kommunalt nett, må kopi av påslippsavtale vedlegges.
- j. om noen av komponentene i utslippet kan medføre lukt i omgivelsene.

Søknaden må også opplyse følgende om resipienten:

- k) navn på resipient og vannområde som denne vannforekomsten tilhører.
- l) økologisk tilstand og kjemisk tilstand i vannforekomsten.
- m) om og i tilfelle hvordan eventuelle kvalitetselementer i vannforskriftens vedlegg V kan bli påvirket av bedriftens utslipp.
- n) om økologisk eller kjemisk tilstand i vannforekomsten kan forringes av bedriftens utslipp.
- o) om bedriftens utslipp kan påvirke mulighetene for å oppnå mål om minst god økologisk og minst god kjemisk tilstand i vannforekomsten innen .
- p) hvordan utslippet blandes inn i vannmassene og hvor stort område i resipienten som blir påvirket (forventet innblandingssone jf. [vannforskriften](#)).

5. Utslipp til luft

De utslippskomponenter fra virksomheten som antas å ha størst miljømessig betydning, blir uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen. Tillatelsen vil inneholde grenser for utslipp over en kort periode (korttidsgrense) og over en lang periode, vanligvis ett år (langtidsgrense). Grensene fastsettes ut fra mulige miljøeffekter av komponenten, situasjonen i omgivelsene og hvilke utslippsnivåer som kan forventes oppnådd ved bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Når vi regulerer luftutslipp, setter vi ofte grenser for maksimal tillatt konsentrasjon i utslippet av de aktuelle komponentene. Mengdegrense pr tidsenhet er noe mindre benyttet for utslipp til luft enn utslipp til vann, men er ofte hensiktsmessig for eksempel ved prosessutslipp.

Bedriften skal ha kontroll over sine utslipp. Kravene Klif stiller til utslippskontroll er nærmere forklart i faktaarket "[Forventninger til bedriftens utslippskontroll](#)". Søknaden må inneholde opplysninger om hvilke målemetoder og eventuelle beregningsmetoder som planlegges brukt for de forskjellige komponentene og utslippspunktene.

Skorsteinshøyde for nye eller endrede utslipp må bestemmes ut fra hvilke konsentrasjoner utslippene vil medføre i omgivelsene for de komponentene med størst betydning. Det vil som regel være behov for å gjennomføre spredningsberegninger for å kunne fastlegge nødvendig skorsteinshøyde. Dette må være gjennomført av ekstern konsulent som er akkreditert for slike beregninger. Spredningsberegningene må vise at effektene av de omsøkte utslippene er akseptable. Vurderinger må blant annet gjøres i forhold til Klifs veiledende [luftkvalitetskriterier](#) og grenseverdier for lokal luftkvalitet i [forurensningsforskriftens § 7-6](#).

Opplysninger om regelverk og status for situasjonen i forskjellige områder finnes på www.luftkvalitet.info.

Søknaden må beskrive:

- a. forventet utslipp og hvilke utslippsgrenser dere søker om. Dette gjelder for hvert utslippspunkt og for hver komponent. Benytt tabell i vedlegg 3.
- b. eventuelle variasjoner i utslippet, for eksempel fra satsvis produksjon, rengjøring, oppstart/nedkjøring eller vedlikehold av rensutstyr eller annet utstyr.
- c. hvordan utslippet skal måles/beregnes
- d. utslippspunkter og -steder, -temperatur, luftmengde og skorsteinshøyde. Dere må begrunne valg av skorsteinshøyder (se ovenfor).
- e. om det forventes utslipp av stoffer som omfattes av den [norske prioritetslisten over miljøgifter](#), [kandidatlisten i REACH](#) eller [godkjenningsordningen i REACH](#). Det må i så fall opplyses om hvilke komponenter og hvilke mengder som vil bli sluppet ut
- f. om noen av komponentene i utslippet kan medføre lukt i omgivelsene.

Søknaden må også opplyse følgende om resipienten:

- a. luftkvaliteten i området og eventuelle overskridelser av luftkvalitetsgrenser
- b. om komponenter i utslippet har eller kan ha miljømessig betydning for luftkvaliteten i området. Her må det også inngå en vurdering av plager som skyldes lukt.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Søknaden må redegjøre for tilstanden i grunnen ved bedriften. Vår erfaring er at det på områder hvor det tidligere har vært drevet forurensende virksomhet, svært ofte er forurensninger i grunnen og/eller sedimentene. Dersom dere mener at det ikke er sannsynlig at det forekommer forurenset grunn, grunnvann eller sedimenter på området, må dere redegjøre for dette. Eventuelle grunnundersøkelser som er gjennomført, må legges ved søknaden som dokumentasjon. Dersom dere planlegger å gjennomføre en grunnundersøkelse, må dere opplyse om det i søknaden.

Dersom det forekommer – eller er grunn til å tro at det forekommer – forurenset grunn eller forurensede sedimenter ved bedriften, kan dere bli pålagt å undersøke dette nærmere. Klif har utarbeidet flere veiledere til dette formålet (se særlig på [TA 2553/2009](#) og [TA 1629/99](#)). Terrenngrep i områder hvor det er grunn til å tro at det er forurenset grunn, kan ikke igangsettes uten at det foreligger særskilt godkjenning eller tillatelse til dette.

[Forurensningsforskriften kapittel 2](#) om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider har nærmere bestemmelser om dette. Mudring i sjø eller vassdrag krever særskilt tillatelse etter [forurensningsforskriftens kapittel 22](#). Dette gjelder selv om det ikke er grunn til å tro at det er forurensede sedimenter der.

Fra 1. januar 2010 finnes opplysninger om eventuell forurenset grunn i matrikkelen (Offentlig eiendomsregister, matrikkel.no). Matrikkelen henter opplysninger fra [grunnforurensningsdatabasen](#). Dersom det forekommer grunnforurensning eller områder med

mistanke om grunnforurensning ved bedriften som ikke ligger i databasen, må dere informere Klif om dette.

Søknaden må opplyse om:

- a. tilstanden i grunnen ved bedriften og markere eventuelle forurensede områder på kart som legges ved søknaden
- b. eventuelle resultater fra undersøkelser/kartlegging. Aktuelle rapporter skal vedlegges.

Dersom virksomheten omfattes av forurensningsforskriften [kapittel 36 vedlegg 1](#) og bruker, fremstiller eller slipper ut farlige stoffer som angitt i [forskrift om klassifisering og merking av kjemikalier \(CLP-forskriften\)](#), skal den ansvarlige for virksomheten utarbeide en tilstandsrapport med henblikk på mulig forurensning av grunn eller grunnvann. Dette kravet vil gjelde dersom det etter 7. januar 2013 søkes om å etablere ny virksomhet. Tilstandsrapporten må være godkjent av Klif før oppstart av virksomheten. Eksisterende virksomheter som søker om endring av tillatelsen etter denne datoen, vil få krav om å utarbeide en tilstandsrapport innen en frist.

7. Kjemikalier og substitusjon

Det er stilt krav i forbindelse med bruk, import og produksjon av kjemikalier i [produktkontrollloven](#) og forskrifter som er hjemlet i denne, bl.a. [forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensing av kjemikalier \(REACH\)](#), [forskrift om klassifisering og merking av kjemikalier \(CLP-forskriften\)](#), og [forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter \(biocidforskriften\)](#).

Vi minner om at kjemikalier kun kan brukes til de bruksområdene de er godkjent for i REACH.

Bedriften plikter å vurdere løpende faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikaliene som benyttes og om det finnes alternativer som medfører mindre risiko for slike effekter. Hvis slike alternativer finnes, skal virksomheten velge disse dersom det ikke medfører urimelige kostnader eller ulemper. (jf. [produktkontrollloven § 3a](#)). Bedriften plikter å ha et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier (jf. [internkontrollforskriften](#)).

Søknaden må opplyse om:

- a. virksomheten benytter helse- og miljøfarlige kjemikalier og eventuelt om bruken kan medføre fare for forurensning
- b. eventuell bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier er dekket av bekreftet registrering i REACH
- c. virksomheten bruker stoffer som står på [kandidatlisten i REACH eller er på listen over stoffer som krever godkjenning](#). Kopier av eventuelle tillatelser til å benytte stoffer som krever godkjenning legges ved søknaden.
- d. bruk og håndtering av kjemikalier er risikovurdert, og hvordan eventuelle funn er fulgt opp (jf. punkt 11 i denne veilederen)
- e. virksomheten benytter kjemikalier som kan ha miljøskadelige effekter i sitt livsløp og om disse er vurdert for substitusjon

8. Støy

Støykrav i tillatelser til industrivirksomheter settes slik at de skal sikre tidsfredsstillende beskyttelse for naboeiendommer. Nye virksomheter må derfor redegjøre for støysituasjonen ved virksomheten, og utarbeide et støysonekart i tråd med [Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442](#). Eksisterende virksomheter som ikke har gjort dette, kan bli pålagt å gjennomføre en slik undersøkelse ved endringer av tillatelsen eller hvis det kommer klager på støy fra virksomheten.

Søknaden må redegjøre for støysituasjonen ved å beskrive hvordan støynivået endrer seg over tid (over døgnet og året), hvor mange naboeiendommer som berøres av støy fra virksomheten og om det forekommer impulsstøy eller støy med rentonekarakter.

Dersom en virksomhet ikke har støyende aktiviteter av betydning, kan det vurderes å ikke fastsette støykrav i tillatelsen. Dersom det er helt sikkert at virksomheten ikke genererer støy, vil det heller ikke være nødvendig å utarbeide et støysonekart.

Følgende norske retningslinjer og regelverk omhandler i dag industristøy:

- [T-1442 \(Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging\)](#), med tilhørende veileder [TA-2115/2005](#), skal legges til grunn ved planlegging etter plan- og bygningsloven. Denne gir anbefalte grenser ved arealplanleggingen for flere støykilder deriblant industri.
- [Forurensningsforskriften kapittel 24, 29 og 30](#) angir generelle støygrenser for bedrifter innen enkelte bransjer (hhv. asfaltverk, mekaniske verksteder og pukkverk).
- [Forurensningsforskriftens kapittel 5](#) omhandler krav til støykartlegging og tiltaksgjennomføring. Tiltaksgrensen gjelder innendørs støy og er så høy (LpAkv24 42 dBA) at den svært sjelden er relevant for industribedrifter. Fylkesmannen er myndighet.
- Teknisk forskrift til plan og bygningsloven, med tilhørende standard NS-8175, fastsetter støygrenser som skal legges til grunn ved oppføring av ny bebyggelse. Kommunen er myndighet etter dette regelverket.

Søknaden må inneholde:

- a) Beskrivelse av støysituasjonen, herunder variasjoner over døgnet og året, og om det kan forekomme impulsstøy eller støy med rentonekarakter.
- b) Støysonekart for området, jf [T-1442 \(Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging\)](#). Dette må legges ved søknaden.
- c) Eventuelle støyklager på eksisterende virksomheter må vedlegges.
- d) For eksisterende virksomheter må søknaden inneholde en overordnet beskrivelse av støydempingstiltak som er gjennomført og identifiserte tiltak som ikke er gjennomført.

Dersom virksomheten ikke genererer støy, kan dere se bort i fra punkt b)- d) over.

9. Energi

Søknaden må redegjøre for de viktigste energistrømmene i virksomheten og totalt energiforbruk, gjennomførte tiltak for energisparing/-gjenvinning, om det finnes tilgjengelig overskuddsenergi og eventuelt bruken av denne utenfor bedriften. Opplysninger om det totale energiforbruket skal brukes til å fastslå spesifikt energiforbruk (energiforbruk per produsert enhet).

Klif stiller krav til at alle virksomheter skal ha et energisystem som er i samsvar med norsk standard. Dersom dette ikke er gjort når tillatelsen blir gitt, vil det bli satt en frist for når et slikt system skal være opprettet.

Søknaden må opplyse om:

- a) energiflyten (overordnet) i virksomheten, herunder kilder, ytelse, forbruk og overskuddsenergi, jf. informasjonen over
- b) spesifikt energiforbruk (energiforbruk per produsert enhet)
- c) om bedriften har et energistyringssystem i samsvar med norsk standard

10. Avfall

Forbrenning av avfall

Håndtering av avfall er regulert i [avfallsforskriften](#). For virksomheter som driver forbrenning av avfall eller farlig avfall, vil vi fastsette krav i samsvar med avfallsforskriftens kapittel 10 om forbrenning av avfall. Det er egne krav til innhold i søknader om tillatelse til denne typen virksomhet i vedlegg VIII til avfallsforskriftens kapittel 10.

Annen håndtering av ordinært og farlig avfall

Dersom dere mellomlagrer eller behandler avfall fra egen virksomhet eller fra annen virksomhet, må søknaden redegjøre for lagringsforhold og behandlingsmåte. Det må også redegjøres for forurensningsfaren knyttet til lagringen og behandlingen. Det gjelder enten det er tale om farlig avfall eller annet avfall. Dere må oppgi mengder og avfallskoder.

All lagring av farlig avfall må være risikovurdert, og risikovurderingen må legges ved søknaden. Avfallshåndteringsområdet må vises på kart og/eller foto hvor lagringssted for forskjellige typer avfall fremgår. Vi trenger en god beskrivelse av avfallshåndteringen, hvilken miljørisiko den utgjør og hvilke risikoreducerende tiltak som planlegges eller er på plass.

Generelt stiller vi krav om at tanker for lagring av farlig avfall må ha overflyllingsvern, oppsamlingsbasseng tilsvarende den største tankens volum og alarm ved utilsiktet nivåendring. Annen lagring av farlig avfall må skje under tak og på ugjennomtrengelig fast dekke med oppsamling for videre levering. Lageret må være utstyrt med nødvendige detektorer som varsler brann til det lokale brannvesenet, og lageret må i størst mulig grad utstyres med automatiske slukkeanordninger. Lageret må være sikret mot adgang for uvedkommende med gjerde og låste porter etter arbeidstid. Virksomheten skal etablere tilstrekkelig rutine for kontroll av lageret slik at lekkasjer og andre uregelmessigheter raskt

kan oppdages og korrigerende tiltak iverksettes. Søknaden må beskrive hvordan bedriften planlegger å håndtere avfallet i tråd med slike krav.

En ny forskrift om tanklagring forventes å tre i kraft 1. januar 2013. Særskilte krav for håndtering av mineralavfall er gitt i [avfallsforskriften kapittel 17](#).

Søknaden må inneholde:

- a) Beskrivelse av typer (EAL koder eller avfallskoder etter NS9431) og mengder avfall som lagres eller behandles samt hvordan dette foregår.
- b) Risikovurdering av avfallshåndteringen og lagringen, jf. punkt 11 i denne veilederen.

Bedriftsinternt deponi

[Avfallsforskriftens kapittel 9](#) om deponering av avfall krever i utgangspunktet at alle deponier skal ha tillatelse fra forurensningsmyndigheten og gir også føringer for hvilke krav vi skal stille i tillatelsene. I de fleste tilfeller vil vi fastsette mer detaljerte krav enn det forskriften gir anvisning på.

Det er strenge krav for hvordan deponier skal konstrueres og det er utarbeidet et omfattende veiledningsmaterieell til forskriften som er tilgjengelig på Klifs hjemmesider, bl.a.:

- [TA 1951/2003, "Veileder til deponiforskriften"](#)
- [TA 2077/2005, "Veileder om overvåking av sigevann fra avfallsdeponier"](#)
- [TA 1995/2003, "Veileder om miljørisikovurdering av bunntetting og oppsamling av sigevann ved deponier"](#)
- [TA 2095/2005, "Veileder om bunn- og sidetetting av deponier"](#)

Alle deponier skal ifølge avfallsforskriftens kapittel 9 plasseres i kategori 1, 2 eller 3 for henholdsvis farlig avfall, ordinært avfall eller inert avfall. Kriteriene for karakteriseringen er gitt i vedlegg II til avfallsforskriftens kapittel 9. Noen av kravene i forskriften til konstruksjon og drift av deponiene er knyttet til hvilken kategori deponiet tilhører.

Vi stiller krav om at både plan for avslutning og etterdrift samt forslag til finansiell sikkerhet innen en tidsfrist forelegges Klif for eventuelle kommentarer. Det er utarbeidet to løsninger for finansiell sikkerhet som Klif godtar. Bedriften må i utgangspunktet velge en av disse. Vi har utarbeidet maler for pant i sperret bankkonto og såkalt påkravsgaranti, som man kan få på forespørsel.

Dersom dere skal søke om å anlegge et bedriftsinternt deponi, er kravene til innhold i søknaden oppsummert i vedlegg til TA 1951/2003.

11. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

I forbindelse med søknaden må dere gjennomføre en miljørisikoanalyse for akutt beredskap for virksomheten. Analysen eller et sammendrag av denne legges ved søknaden.

Hensikten med miljørisikoanalysen er å identifisere forhold ved bedriften som kan innebære en risiko for helse og miljø, slik at det i neste omgang kan gjennomføres risikoreduserende tiltak.

Det foreligger flere forskjellige standardiserte opplegg for gjennomføring av miljørisikoanalyser, og flere konsulentfirmaer tilbyr slike tjenester. Bedriften må også vurdere om den avdekkede miljørisiko kan anses å være akseptabel eller om tiltak må gjennomføres. Bedriften må ha en beredskap som er tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Søknaden må inneholde:

- a) Miljørisikoanalysen eller et sammendrag av denne.
- b) Opplysninger om gjennomførte/planlagte risikoreduserende tiltak og om disse samsvarer med analysen.
- c) Beredskapsplan
- d) Opplysninger om hvor ofte beredskapsøvelser gjennomføres/planlegges.

Vedlegg 1. Informasjon om virksomheten

Tabell 1 Bedriftsinformasjon

Bedrift	
Navn	
Beliggenhet/gateadresse	
Postadresse	
Offisiell e-postadresse	
Kommune og fylke	
Org. nummer	
Gårds- og bruksnummer	
UTM-koordinater	
NACE-kode og bransje	
NOSE-kode(r)	
Kategori for virksomheten	
Normal driftstid for anlegget	
Antall ansatte	

Tabell 2 Kontaktperson

Navn	
Tittel	
Telefonnr.	
E-post	

Tabell 3 Lokalaviser

Navn	Adresse

Tabell 4 Liste over særlig berørte og aktuelle høringsparter (naboer, velforeninger, etc.):

Navn	Kontaktperson	Telefonnummer	E-post

Vedlegg 2. Utslipp til vann

Fylles ut for hver komponent og utslippskilde. Med utslippskilde menes en eller flere prosessenheter som er opphav til utslippet. Alle kolonner må ikke nødvendigvis fylles ut. [Veileder for egenkontrollrapportering](#) viser hvilke komponentnavn som skal benyttes.

Angi utslipps-komponent	Angi utslipps-kilde	Konsentrasjon, kort periode *	Konsentrasjon, lengre periode **	Kg/time	Kg/døgn	Kg/uke	Kg/år
Forventet utslipp:							
Forventet maksimalt utslipp							
Omsøkt utslipp							

*f. eks time el døgn

** for eksempel døgn eller uke

Vedlegg 3. Utslipp til luft

Fylles ut for hver komponent og utslippskilde. Med utslippskilde menes en eller flere prosessenheter som er opphav til utslippet. Alle kolonner må ikke nødvendigvis fylles ut.

[Veileder for egenkontrollrapportering](#) viser hvilke komponentnavn som skal benyttes.

Angi utslipps-komponent	Angi utslipps-kilde	Konsentrasjon, kort periode *	Konsentrasjon, lengre periode **	Kg/time	Kg/døgn	Kg/uke	Kg/år
Forventet utslipp							
Forventet maksimalt utslipp							
Omsøkt utslipp							

*f. eks time el døgn

** for eksempel døgn eller uke

Utførende institusjon Klima- og forurensningsdirektoratet		ISBN-nummer	
Oppdragstakers prosjektansvarlig Inger Karin Riise Hansen	Kontaktperson i Klima- og forurensningsdirektoratet Inger Karin Riise Hansen, Henrik Gade, Ketil Sørh		TA-nummer 3006/2012
		SPFO-nummer	
		År 2012	Sidetall 17
Utgiver Klima- og forurensningsdirektoratet		Prosjektet er finansiert av	
Forfatter(e) Inger Karin Riise Hansen, Henrik Gade, Ketil Sørh			
Tittel - norsk og engelsk Veileder for søknad om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for landbasert industri			
Sammendrag – summary Veilederen gir en oversikt over opplysninger som miljømyndighetene har behov for ved behandling av søknader om ny eller endret tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven. Søkeren må redegjøre for det enkelte punkt i veilederen i den utstrekning det har relevans for virksomheten. Ved søknad om endring av tillatelse er det tilstrekkelig at søknaden inneholder opplysninger om endringene og hvilke miljøkonsekvenser de kan ha.			
4 emneord Søknad Tillatelse Forurensning Landbasert industri		4 subject words	

Klima- og forurensningsdirektoratet

Postboks 8100 Dep,
0032 Oslo

Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00

Telefaks: 22 67 67 06

E-post: postmottak@klif.no

www.klif.no

Om Klima- og forurensningsdirektoratet

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) er fra 2010 det nye navnet på Statens forurensningstilsyn. Vi er et direktorat under Miljøverndepartementet med 325 ansatte på Helsfyr i Oslo. Direktoratet arbeider for en forurensningsfri framtid. Vi iverksetter forurensningspolitikken og er veiviser, vokter og forvalter for et bedre miljø.

Våre hovedoppgaver er å:

- redusere klimagassutslippene
- redusere spredning av helse- og miljøfarlige stoffer
- oppnå en helhetlig og økosystembasert hav- og vannforvaltning
- øke gjenvinningen og redusere utslippene fra avfall
- redusere skadevirkningene av luftforurensning og støy

TA-3006 /2012